

Szennyvizet, szennyvíziszapot vagy szennyvíziszap komposztot a termőföldre NÉHIB

A szennyvizek, szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználása a talajok szervesanyag, és tápanyag-utánpótlásának egyik eszköze. Alkalmazásukkor azonban körültekintően és szakszerűen kell eljárni, mert a szennyvíziszapok tartalmazhatnak toxikus anyagokat, melyek a talajt károsíthatják.

A szennyvizek, szennyvíziszapok mezőgazdasági felhasználása régóta szabályozott körülmények között, a környezetvédelem és egyben a talajvédelem szempontjait szem előtt tartva történik.

Milyen szennyvíz vagy szennyvíziszap használható fel termőföldön?

Mezőgazdasági területen hasznosítható szennyvíz a települési szennyvíz tisztítása során keletkező és az ehhez hasonló összetételű szennyvizeket kezelő egyéb szennyvíztisztító művekben, a szennyvíz szennyező anyagainak eltávolítása, illetve lebontása után keletkező, határértéket meg nem haladó szennyezőanyag tartalmú víz.

A szennyvíziszap iszapot is kezelni kell ahhoz, hogy kikerülhessen földjeinkre. Ez történhet biológiai, kémiai, illetve hőkezeléssel vagy más megfelelő eljárással (különösen biogáz előállítás, komposztálás révén). Szennyvíziszapnak nevezzük a települési folyékony hulladék tartós, legalább 6 hónapig tartó tárolásával vagy kémiai kezelésével nyert olyan iszapokat is, melyek szennyezőanyag tartalma az előírásoknak megfelel.

A szennyvíziszap komposzt olyan kezelt szennyvíziszap, amelyhez a megfelelő minőség elérése érdekében biohulladékot és ásványi eredetű adalékokat kevertek, és komposztáló telepen állították elő.

Figyelem! Tisztítatlan szennyvíz, nyersiszap, valamint a kezeletlen települési folyékony hulladék vagy más kezeletlen iszap a mezőgazdaságban nem használható fel.

A mezőgazdasági felhasználáshoz szigorú feltételeknek kell megfelelni

A betartandó határértéket jogszabály tartalmazza [[50/2001. \(IV. 3.\) Korm. rendelet](#)].

Termőföldön szennyvíziszap nem tárolható. A felhasználásra kijelölt mezőgazdasági területre csak az azonnal felhasználható és bedolgozható mennyiség szállítható ki.

Szennyvíz, szennyvíziszap felhasználása tilos a zöldségnövények és a talajjal érintkező gyümölcsök termesztése esetében a termesztés évében, valamint az azt megelőző évben.

Várakozási idő:

- Termő szőlő és bogyógyümölcs-, valamint intenzív, alacsony törzsű gyümölcsültetvényekben szennyvizet, szennyvíziszapot, szennyvíziszap komposztot csak a vegetációs időn kívül lehet felhasználni.

- Hagyományos művelésű, magas törzsű gyümölcsfák esetében a kijuttatás és a betakarítás között legalább hat hét várakozási idő szükséges.
- Szántóföldi növények termesztésére, valamint takarmánytermesztésre használt területen szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt csak a betakarítás és a következő vetés közötti időszakban használható fel.
- Ez utóbbi esetben a talaj szennyvízzel történő öntözése megengedhető a vegetációs időn belül is, de a kijuttatás befejezésétől a betakarításig legalább három hét várakozási időt kell betartani.

Szennyvíz, szennyvíziszap nem használható fel olyan talajon, amely

- határértéket meghaladóan tartalmaz mérgező (toxikus) elemeket és káros anyagokat,
- pH-értéke 5,5-nél alacsonyabb (5,5–6,2 között csak mésztrágyázással),
- szélsőséges mechanikai összetételű, azaz durva homok vagy nehéz agyag,
- termőrétegének vastagsága 60 centiméternél kevesebb,
- talajvízének szintje 150 cm-nél magasabb,
- fagyott, hóval borított, vízzel telített,
- 6 %-nál nagyobb lejtésű (szennyvíz és folyékony szennyvíziszap),
- 12 %-nál nagyobb lejtésű (víztelenített szennyvíziszap).

Szennyvíz, szennyvíziszap nem használható fel:

- védett természeti területen, továbbá azon a földrészleten, ahol ökológiai gazdálkodást folytatnak,
- rét és legelő művelési ágban hasznosított mezőgazdasági területen (szennyvíziszap),
- felszíni vizek külön jogszabályban meghatározott parti sávjában és hullámterében, árvíz és belvíz, valamint a fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett és vízjárta mezőgazdasági területeken,
- azokon a karsztos területeken, ahol a felszínen vagy 10 méteren belül a felszín alatt mészkő, dolomit, mész- és dolomitmárga képződmények találhatóak.

Figyeljünk arra is, hogy az ivóvízbázisok védőterületén külön jogszabály határozza meg a szennyvíz és szennyvíziszap felhasználásának feltételeit.

Szennyvíziszap komposztnál tilos a mezőgazdasági felhasználása, ha az nem felel meg a talajhigiénés mikrobiológiai előírásoknak, és a határértékek betartása mellett is a kijuttatható szennyvíziszap komposzt mennyisége nem haladhatja meg a 10 t szárazanyag/ha/év adagot. Az engedélyezett mezőgazdasági tábla szélén legfeljebb 2 hónapig tárolható, de a tárolás céljára minden évben más helyszínt kell kijelölni. Felszínre történő kijuttatása után azonnal be kell dolgozni.

Be kell szerezni a hasznosításához a kihelyezéssel érintett terület földhasználójának és tulajdonosának hozzájárulását is.

Hogyan kaphatunk engedélyt a felhasználásra?

A szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt termőföldön történő felhasználása a talajvédelmi hatóság engedélyével történhet.

A kérelem bármelyik kormányablaknál benyújtható, vagy az illetékes megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatóságához.

A kérelemhez mellékelni kell a szennyvíz, szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználását megalapozó talajvédelmi tervet, vagy a szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági felhasználását megalapozó egyszerűsített talajvédelmi tervet, amelyet az arra jogosult és a NÉBIH által [nyilvántartott talajvédelmi szakértő](#) készíthet el. A talajvédelmi terv kitér a kijuttatni kívánt szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt minőségi jellemzőire és a kiválasztott mezőgazdasági terület talajának alkalmasságára.

Csatolni kell a kérelemhez a földhasználó és tulajdonos hozzájárulását is, amennyiben a kérelmező nem a kihelyezéssel érintett terület földhasználója vagy tulajdonosa.

Szennyvíziszap komposzt esetében a kérelemhez mellékelni kell a komposztáló telep hulladékkezelési engedélyét is.

A kérelemkor fizetendő talajvédelmi hatósági eljárás díja szennyvíz vagy szennyvíziszap felhasználás esetén 144.000 Ft, szennyvíziszap komposzt hasznosítása esetén 110.000 Ft. A fizetés módjáról itt talál információt.

A szennyvíz és szennyvíziszap mezőgazdasági felhasználásának engedélyezési eljárásába a talajvédelmi hatóság szakhatóságként bevonja a járási népegészségügyi intézetet (szakhatósági eljárás díja: 27.700 Ft), a területi vízügyi hatóságot (szakhatósági eljárás díja: 14.000 Ft), a környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőséget (szakhatósági eljárás díja: 14.000 Ft), és ki kell kérni az élelmiszerlánc-felügyeleti hatóság véleményét. A szakhatósági eljárások díjának befizetéséről szóló igazolást a kérelemhez csatolni kell.

Az ügyintézés határideje a kérelem talajvédelmi hatósághoz érkezésétől számított 21 nap, azonban ebbe nem számít bele például a hiánypótláshoz, a tényállás tisztázásához szükséges idő, vagy a szakhatósági eljárás időtartama.

Az engedély legfeljebb öt évig érvényes, amely meghosszabbítható. Az engedély ugyanazon területen történő további folytatásának, ellenőrző vizsgálatok alapján végzett ismételt engedélyezésének díja az engedélyre megállapított díj 50 %-a, azaz szennyvíz vagy szennyvíziszap esetében 72.000 Ft szennyvíziszap komposzt esetében pedig 55.000 Ft.

A szennyvíztisztító mű, szennyvízkezelő berendezés és a komposztálótelep üzemeltetőjének kötelességei

A szennyvíz, szennyvíziszap, illetve szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági felhasználásra történő átadásáról, átvételéről bizonylatot kell kiállítani,

amelyhez csatolni kell a felhasználásra kerülő szennyvízből, szennyvíziszapból vagy szennyvíziszap komposztból a kijuttatási időszak előtti laboratóriumi vizsgálat eredményeit. A szennyvíziszap komposztálás céljára történő átadásáról, átvételéről szintén bizonylatot kell kiállítani, amelyhez pedig a komposztálás céljára átadott szennyvíziszap laboratóriumi vizsgálat eredményeit kell csatolni.

Nyilvántartást kell vezetni a telepen keletkező szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt mennyiségéről, azok minőségi jellemzőiről, az alkalmazott iszapkezelés módjáról, a szennyvíz, szennyvíziszap vagy szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági felhasználásra történő átadásáról.

Minden év március 31-éig meg kell küldeni a talajvédelmi hatóságnak az előző évi tevékenységére vonatkozó adatokat a jogszabályban meghatározottak szerint [[50/2001. \(IV. 3.\) Korm. rendelet](#)].

Az engedélyes bejelentési kötelezettsége

Az engedélyes a szennyvíz, a szennyvíziszap, szennyvíziszap komposzt mezőgazdasági területen történő felhasználása előtt legalább két munkanappal köteles a hektáronként kijuttatandó mennyiségről, a kijuttatásának tényleges helyéről és időpontjáról értesíteni a talajvédelmi hatóságot. A bejelentésnek tartalmazni kell az érintett földrészlet helyét, helyrajzi száma és területe megjelölésével.